



Prop del 9% del sòl de Catalunya ha canviat de tipus de coberta entre el 2009 i el 2022

- El 64,7% del territori està cobert per àrees forestals i naturals, seguit d'un 28,8% d'àrees agrícoles, un 6,5% d'àrees urbanitzades i un 0,5%, per masses d'aigua
- El principal retrocés en hectàrees es registra en els boscos densos d'aciculifolis, seguits dels conreus en transformació i altres conreus llenyosos
- El principal creixement el registren els conreus herbacis, els prats i herbassars i els boscos clars d'aciculifolis
- El Mapa de Cobertes del Sòl de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) mesura 41 categories temàtiques amb una resolució espacial d'1 metre

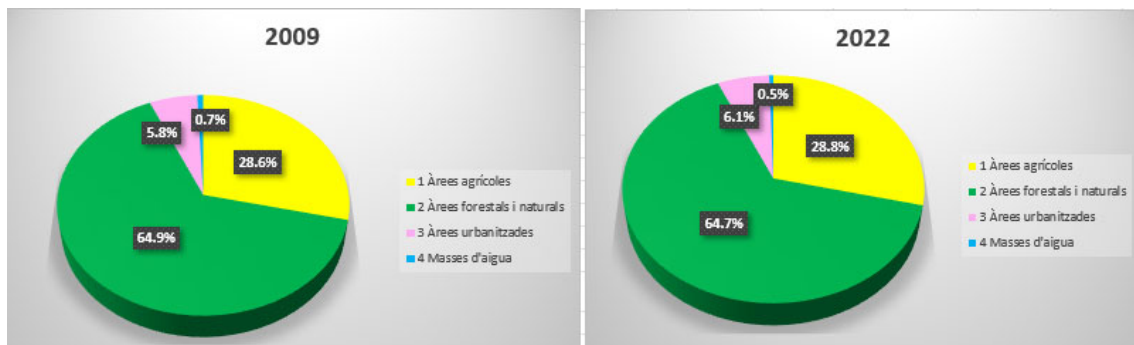
#

Prop del 9% del sòl de Catalunya ha canviat el seu tipus de coberta entre el 2009 i el 2022, segons s'aprecia dels treballs d'actualització del [Mapa de Cobertes del Sòl de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya \(ICGC\)](#). Es tracta d'una eina cartogràfica d'alta resolució que permet conèixer en detall les cobertes del sòl del territori català i que ens permet analitzar els canvis en el territori amb una darrera actualització del 2022 que ara es posa a disposició, gratuïtament, dels tècnics i de la ciutadania interessada.

El mapa analitza 41 categories temàtiques amb una resolució espacial d'1 metre, oferint una visió precisa d'àrees urbanitzades, zones agrícoles, superfícies forestals i masses d'aigua. La seva elaboració ha combinat la fotointerpretació d'ortofotos de l'ICGC amb fonts complementàries, com imatges satèl·lit, el visor SIGPAC del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, la Base Topogràfica 1:5.000 o informació sobre incendis forestals, entre d'altres.

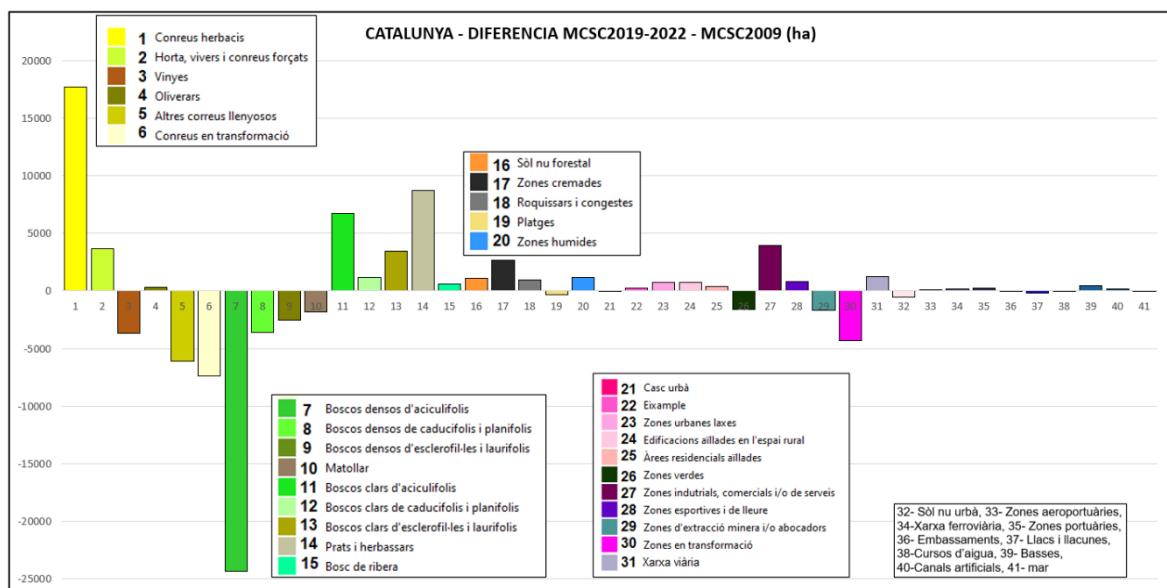
Segons la darrera actualització del Mapa de Cobertes del Sòl (2022), les àrees forestals i naturals dominen el paisatge a Catalunya, ocupant un 64,7% del territori. Aquest grup inclou boscos (clars i densos; aciculifolis i frondoses), matollars, prats i herbassars, sòls nus, zones humides, platges i roques. No han sofert un gran canvi comparat amb el mapa del 2009, quan ocupaven el 64,9% a Catalunya. Pel que fa a les àrees agrícoles, han augmentat lleugerament, passant d'ocupar el 28,6% del sòl al 28,8%.

Les àrees urbanitzades també han crescut en aquests tretze anys, passant del 5,8% del territori al 6,1%. Pel que fa a les masses d'aigua, han retrocedit del 0,7% del sòl al 0,5%.



Analitzant l'extensió en hectàrees de les 41 categories temàtiques que mesura el mapa, es pot veure que el retrocés més gran es dona en els boscos densos d'aciculifolis (pins, avets, cedres); en els conreus en transformació; en altres conreus llenyosos, i en les zones en transformació dels nuclis urbans.

Per contra, les categories que més augmenten en hectàrees són els conreus herbacis; el prats i herbassars, i els boscos clars d'aciculifolis, unes variacions molt relacionades amb l'impacte del canvi climàtic. També s'incrementen les zones industrials, comercials o de serveis.



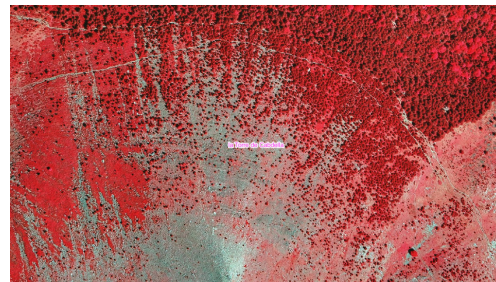
Aplicacions i beneficis del mapa

El Mapa de Cobertes del Sòl i les seves successives actualitzacions és una eina cabdal per fer el seguiment dels canvis que es produeixen en el territori català, dels indicadors de biodiversitat o de l'impacte derivat de l'activitat humana.

Entre d'altres, té els següents usos:



- **Fragmentació i canvis en ecosistemes urbans.** Permet estudiar la fragmentació i els canvis en els ecosistemes urbans, derivats de l'expansió de les infraestructures i el creixement urbanístic. Aquesta informació resulta essencial per entendre com es reorganitzen els espais urbans, quin impacte tenen sobre el medi natural adjacent i com afecten la connectivitat ecològica. Això és especialment rellevant per dissenyar estratègies que integrin la sostenibilitat en les ciutats i els seus voltants.
- **Expansió, canvis i abandonament forestal.** El mapa documenta l'avanç de les masses forestals en àrees anteriorment agrícoles o desocupades, així com els canvis en la seva composició i estructura, ja sigui per la regeneració natural o per l'impacte d'activitats humanes i incendis forestals. Aquest seguiment és vital per planificar polítiques forestals i prevenir riscos com incendis o erosió del sòl.



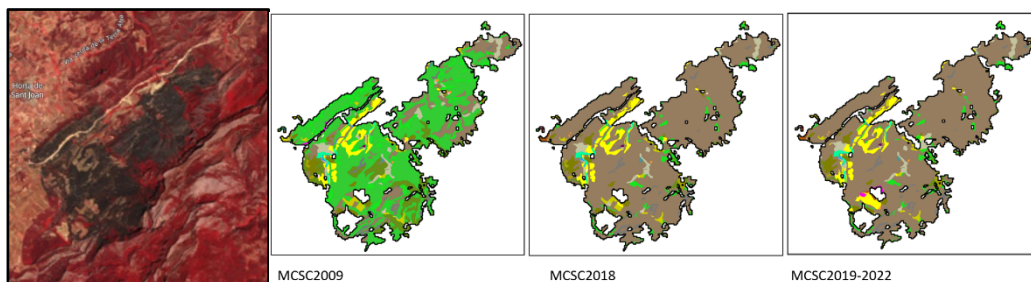
Comarca del Pallars Jussà, municipi de la Torre de Cabdella. A l'esquerra, ortofotomapa infraroig ICGC de 2009; a la dreta, de 2022. Exemple d'expansió de la vegetació.

- **Indicadors de biodiversitat.** A través de la seva classificació precisa i la seva cobertura total del territori, el mapa facilita l'avaluació de l'estat i la distribució dels hàbitats naturals, així com dels corredors ecològics necessaris per preservar la connectivitat i les espècies. Aquesta informació és essencial per adoptar mesures que afavoreixin la conservació de la biodiversitat a Catalunya.
- **Anàlisi del valor ecosistèmic de les masses forestals.** El valor ecosistèmic de les masses forestals, com la captació de carboni, la regulació del cicle de l'aigua o la protecció contra l'erosió, pot ser analitzat gràcies al detall del mapa. Aquesta eina permet quantificar l'aportació dels boscos al benestar humà i planificar accions que potenciïn els seus serveis ecosistèmics, assegurant una gestió sostenible d'aquest recurs natural imprescindible.
- **Canvi climàtic i gestió de desastres i emergències.** La cartografia temàtica ajuda a entendre els efectes del canvi climàtic sobre el territori, com la desertificació, els impactes de les sequeres prolongades o l'augment d'incendis forestals. A més, facilita la gestió de desastres i



emergències mitjançant la identificació d'àrees vulnerables i l'elaboració d'estratègies de prevenció, resposta i mitigació davant fenòmens extrems com inundacions o esllavissades.

- **Monitoratge d'espais protegits i les seves àrees d'influència** El mapa proporciona dades per avaluar l'estat de conservació dels hàbitats, identificar pressions externes i garantir la compatibilitat entre els usos del sòl i la preservació d'aquests espais. Això és fonamental per dissenyar polítiques de protecció i planificar l'ampliació de noves zones protegides.
- **Delimitació d'afectacions per fenòmens extrems i càlcul d'estadístiques.** Mitjançant l'anàlisi de les dades del mapa, es poden delimitar les àrees afectades per fenòmens extrems com incendis, tempestes o inundacions, i calcular estadístiques detallades sobre la seva freqüència i severitat. Aquesta informació resulta essencial per planificar accions de recuperació i per reduir els riscos associats a aquests fenòmens en el futur.



Horta de Sant Joan. A l'esquerra imatge amb la vegetació cremada a l'incendi de juliol de 2009 en tons negres i grisos. A la dreta, imatges del Mapa de cobertes del 2009 (abans de l'incendi), de 2018 i de 2019-2022 . Es tracta d'un exemple de pèrdua de vegetació i de recuperació cap a matollar.

Enllaç al visor:

<https://visors.icgc.cat/mapa-cobertes-catalunya/>

Les dades es poden descarregar en formats GeoPackage i GeoTIFF, i s'ofereixen serveis en línia compatibles amb el protocol WMS.

Per a més informació i accés a les dades completes

<https://www.icgc.cat/ca/Territori-sostenible/Cobertes-del-sol>

24 de febrer de 2025